

Valsts darba
inspekcija

Aktuālajai informācijai par Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā noteikto regulējumu aicinām sekot līdzi sadaļā "Aktualitātes"

Publicēts: 11.03.2022.

[Jaunami](#)

Saskaņā ar 2022.gada 3.martā Saeimā pieņemto Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumu ir noteikts šāds atbalsts:

Ukrainas civiliedzīvotājiem var tikt izsniegtas ilgtermiņa vīzas ar tiesībām uz nodarbinātību bez ierobežojumiem - uz laiku līdz vienam gadam. Minētās vīzas izsniedz Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts robežsardze vai Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārvalstīs.

Vēršam uzmanību, ka arī gadījumos, kad darbinieks ir ārzemnieks, darba līgums slēdzams valsts valodā. Ja ārzemnieks pietiekamā līmenī nepārvalda valsts valodu, darba devējam ir pienākums rakstveidā informēt darbinieku viņam saprotamā valodā par darba līguma noteikumiem, piemēram, darba līgumu var slēgt divās valodās (no kurām viena ir valsts valoda), vai arī darba līgumam, kas sagatavots valsts valodā, pievieno attiecīgu līguma tulkojumu ārzemniekam saprotamā valodā.

Jebkurās darba tiesiskajās attiecībās, tajā skaitā, ja darbinieks ir ārzemnieks, darba devējs ir atbildīgs par nodarbināto drošību un veselību darbā. Darba devējam jānodrošina, lai ikviens nodarbinātais saņemtu instruktāžu un tiktu apmācīts darba aizsardzības jomā, kas tieši attiecas uz viņa darba vietu un darba veikšanu. Darba aizsardzības instrukcijām un apmācībai ir jābūt nodarbinātajiem saprotamai un piemērotai viņu profesionālajai sagatavotībai. Darba devējam jāpārliedz par to, ka nodarbinātais ir sapratis darba aizsardzības instrukcijas un apmācību, pārbaudot nodarbinātā zināšanas un praktiskās iemaņas.

Papildus informējam, ka saskaņā ar plānotajiem grozījumiem Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā paredzēts, ka darba devējs

būs tiesīgs bez pirmreizējās obligātās veselības pārbaudes veikšanas nodarbināt Ukrainas civiliedzīvotāju trīs mēnešus kopš darba līguma noslēgšanas dienas, izņemot gadījumus, kad paredzēts nodarbināt darbā īpašos apstākļos.

Attiecībā uz Ukrainas civiliedzīvotājiem netiek piemērota obligāta prasība par iepriekšēju vakances reģistrēšanu Nodarbinātības valsts aģentūrā, kā arī prasība darba devējam nodrošināt darba samaksu ne mazāku par vidējo bruto darba samaksu Latvijas Republikā iepriekšējā gadā (šādas prasības parastajā kārtībā tiek piemērotas trešo valstu pilsoņu nodarbināšanai). Proti, puses var vienoties par jebkuru darba algas apmēru, ja vien tas nav zemāks par valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros, un, ja uz konkrētajām darba tiesiskajām attiecībām ir attiecināma kāda no nozarē noteiktajām ģenerālvienošānās, darba samaksas apmērs nav noteikts zemāks par ģenerālvienošānās noteikto darba algas apmēru.

Darba devējam ir tiesības nodarbināt Ukrainas civiliedzīvotāju arī bez valsts valodas zināšanām tiktāl, ciktāl tas netraucē darba pienākumu pildīšanai (darba devēja paša atbildība saziņas nodrošināšanā, kur tas nepieciešams).

Ārstniecības iestāde var nodarbināt ārstniecības personas, kuras ir Ukrainas civiliedzīvotāji, ja tās var nodrošināt ārstniecības personas profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo saziņu (piemēram, ar tulka palīdzību), tostarp sniegt pacientiem informāciju saprotamā veidā, kā arī saziņu ar ārstniecības personām, ārstniecības atbalsta personām un personālu ārstniecības iestādē.

Noteikti izņēmumi atsevišķām profesijām:

- Ukrainas civiliedzīvotāji kā ārstniecības personas var strādāt, neņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības par reglamentēto profesiju atzīšanu, bet tikai attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista vadībā, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi. Māsas un māsas palīgi var strādāt reģistrētas māsas vadībā, kuras darba stāžs profesijā ir ne mazāks kā pieci gadi. Nodarbināt varēs, ja tiks nodrošināta nepieciešamā saziņa (piemēram, ar tulka palīdzību);
- Ukrainas civiliedzīvotāji ir tiesīgi strādāt par pedagogu, neņemot vērā normatīvajos aktos pedagoga profesijai noteiktās prasības, ja viņi piedalās tikai nepilngadīgu Ukrainas civiliedzīvotāju izglītības procesa īstenošanā. Kā arī Ukrainas civiliedzīvotāji ir tiesīgi sniegt bērna uzraudzības pakalpojumus, neņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības bērna uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem, ja šie pakalpojumi tiek sniegti tikai attiecībā uz nepilngadīgiem Ukrainas civiliedzīvotājiem.

<https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/aktualajai-informacijai-par-ukrainas-civiliedzivotaju-atbalsta-likuma-noteikto-regulejumu-aicinam-sekot-lidzi-sadala-aktualitates>